

Gemeente Leusden

Uw brief van:	Zaaknummer: 197781	Behandeld door: E.J. Mouissie
Uw kenmerk:	Telefoonnummer: 14033	Verzonden: 8 oktober 2024

Onderwerp: Raadsinformatiebrief vanuit Sociaal Domein

Geachte raad,

Hierbij informeren we u over een vijftal onderwerpen vanuit het Sociaal Domein. Het gaat om onderwerpen die al eerder onder uw aandacht zijn gebracht en waarvan we graag een korte voortgang en/of afronding melden.

1. Digitale Sociale Kaart

Eén van de speerpunten in het Beleidskader 'Thuis in Leusden' 2023-2027 is Netwerken. Met dit speerpunt beoogt de gemeente Leusden te stimuleren dat inwoners zelf kunnen bouwen aan netwerken, dat huidige netwerken worden versterkt en dat inwoners die het nodig hebben, worden ondersteund bij het aansluiten bij een sociaal netwerk.

Om dit te realiseren is één van de inzetten van het thema Netwerken de volgende: We zorgen voor een betere bekendheid en vindbaarheid van voorzieningen en initiatieven in Leusden. Dit doen we door een nieuwe sociale kaart te ontwikkelen, laagdrempelig voor zowel inwoners als maatschappelijk partners. We nemen hiervoor het initiatief en werken hiervoor samen met onze partners. We brengen de sociale kaart blijvend onder de aandacht.

In de afgelopen maanden is een projectgroep bestaande uit beleidsadviseurs van de Gemeente Leusden en Lariks Leusden aan de slag gegaan. Er is uitgezocht waar de behoefte onder inwoners en maatschappelijk organisaties precies ligt en aan de hand daarvan is een passende digitale sociale kaart gebouwd. De sociale kaart is in een voorstadium gedeeld met belangrijke ketenpartners in het Sociaal Domein, zoals Huiskamer

van Leusden, een wijkvereniging en de Participatieraad. Zij hebben nog vragen kunnen stellen, mee kunnen denken en input kunnen geven.

Op het moment dat u deze RIB ontvangt is de sociale kaart, die de naam Wegwijzer Leusden heeft, deels gelanceerd (een soft launch voor reeds bekende maatschappelijke organisaties).

Eind oktober is de lancering van de Wegwijzer Leusden, voor al onze inwoners. U kunt nu vast een kijkje nemen op www.wegwijzerleusden.nl.

2. Herinrichting uitvoering Inburgering

Begin dit jaar is de raad geïnformeerd over de veranderende samenwerking met de stichting Integratiewerk rondom de inburgering van statushouders in Leusden. In overleg met deze organisatie werd besloten naar een nieuwe werkwijze te gaan waarbij (een deel van) hun huidige werkzaamheden bij andere partijen belegd zouden gaan worden. In het afgelopen half jaar is toegewerkt naar een nieuwe aanpak.

Met deze nieuwe aanpak blijft Integratiewerk verantwoordelijk voor het uitvoeren van de collectieve taken, waaronder het geven van taallessen en het verplichte traject rondom de participatieverklaring. De individuele begeleiding is elders belegd.

Huisvesting en Maatschappelijke begeleiding

In de eerste periode dat een statushouder in Leusden woont, is er praktische begeleiding nodig. Het gaat om het inregelen van de nieuwe woning in Leusden en het verzorgen van de bijbehorende formele registraties. Vervolgens wordt Maatschappelijke begeleiding geboden, gericht op ondersteuning bij praktische regelzaken (inschrijvingen, post, administratie). Daar hoort ook het verder kennismaken met de Leusdense samenleving bij. Het traject duurt 18 maanden en is gericht op het vervolgens zelfstandig kunnen functioneren in de samenleving.

Lariks voert sinds 1 september van dit jaar deze taken uit. Met de uitvoering door Lariks ontstaat een lokale aanpak, die dicht bij de statushouder kan worden vormgegeven. De korte lijntjes van Lariks naar de lokale basisinfrastructuur van organisaties en inwoners kan de integratie van statushouders in Leusden versterken.

Participatie-coaching

Als na huisvesting (mede) door de coördinator van gemeente een Brede intake is gevoerd en een Plan Inburgering en Participatie (PIP) is opgesteld, gaat een statushouder niet alleen taallessen volgen, maar wordt er ook ingezet op participatie in de samenleving. Het kan gaan om vrijwilligerswerk, een stage of werkervaringsplek, en waar mogelijk betaald werk. Om deze participatie van dichtbij te stimuleren en begeleiden, wordt een participatiecoach ingezet.

Arbeidsintegratie Amersfoort voert sinds 1 augustus voor de meeste statushouders deze participatie-coaching uit. Met de uitvoering door Arbeidsintegratie geven we werk(ervaring) al in een eerder stadium een plek in het inburgeringstraject en richten we het traject meer duaal in. Ook de overgang naar betaald werk ná het inburgeringstraject wordt hiermee

versterkt. Arbeidsintegratie heeft hiervoor een voor Leusden dedicated team ingericht, met trajectbegeleiding en een jobhunter.

Lariks zal hoogstwaarschijnlijk binnen een aantal maanden de participatie-coaching voor de meest kwetsbare statushouders gaan uitvoeren. Deze kleinere groep wordt in deze overgangperiode tijdelijk begeleid door gemeente zelf. Het gaat hierbij om statushouders voor wie werk - om verschillende redenen - de komende jaren nog verre van reëel is. Zij worden begeleid om via (sociale) participatie bekend te raken in de samenleving, bijvoorbeeld via activiteiten rondom ontmoeting, taal en sport.

Met het op deze manier beleggen van taken bij Lariks en Arbeidsintegratie wordt gebruik gemaakt van de expertise van deze partijen, zonder dat er te veel loketten ontstaan waar statushouders terecht moeten. Als gemeente behouden we ook in de uitvoering de regie op het gehele traject van de inburgeraar: bij gemeente zijn al langere tijd twee regievoerders c.q. coördinatoren inburgering in dienst, die alle statushouders spreken en hun voortgang monitoren. Met de nieuwe uitvoeringspartners gaan we een samenwerking aan op basis van een gedeelde visie en concrete afspraken en bouwen we (samen met huidige en nieuwe vrijwilligers) aan een eigen ketenaanpak rondom de inburgering van statushouders.

Onderdeel van de keten is ook Vluchtelingenwerk, die vanaf 1 september ingeschakeld kan worden bij specifieke juridische kwesties, zoals gezinshereniging.

Met deze herinrichting van de uitvoering versterkt de gemeente de eigen regierol op de Inburgering van statushouders. Met de inzet en expertise van onze lokale welzijnsorganisatie maken we een beweging naar het versterken van het lokale netwerk en daarmee de integratie van de statushouder. Met de inzet en expertise van Arbeidsintegratie Amersfoort maken we een beweging naar het vroegtijdiger en nadrukkelijker inzetten van werk(ervaring) tijdens en direct na het inburgeringstraject.

Een deel van deze nieuwe aanpak is gefinancierd met incidentele middelen. In 2025 zal met name de inzet van de participatie-coaching worden geëvalueerd en wordt de structurele inzet en financiering per 2026 onderzocht.

3. Regionaal programma volwasseneneducatie en laaggeletterdheid

Gemeenten zijn op basis van de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB) verantwoordelijk voor het organiseren van passend aanbod voor laaggeletterde inwoners. Met het aflopen van het Regionaal Programma Volwasseneneducatie 2024 is, in samenwerking met de andere gemeenten uit de arbeidsmarktregio Amersfoort, het Regionaal Programma Volwasseneneducatie 2025-2028 gerealiseerd. In dit programma staan doelstellingen over hoe de educatie voor volwassenen op het gebied van taal, rekenen en digitale vaardigheden van 2025 tot en met 2028 wordt georganiseerd.

De gemeente Leusden wil ervoor zorgen dat inwoners zelfstandig en actief deel kunnen nemen aan de maatschappij. Inwoners met beperkte vaardigheden kunnen dat niet. De doelgroep betreft dan ook mensen met beperkte vaardigheden die Nederlands als eerste taal (NT1'ers) óf Nederlands als tweede taal (NT2'ers) lezen, schrijven en spreken. Door het

Regionaal Programma Volwasseneneducatie 2025 - 2028 geeft de gemeente Leusden uitvoering aan de reguliere opgave 'Volwasseneneducatie en laaggeletterdheid' uit het beleidskader Sociaal Domein 'Thuis in Leusden'.

Het aanbod waar inwoners gebruik van kunnen maken, kan betrekking hebben op formele educatie of non-formele educatie. Formele educatie wordt aangeboden door, daartoe door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, erkende instellingen, die een certificaat of diploma mogen verbinden aan een traject. Non-formele educatie wordt aangeboden door diverse soorten organisaties, in elk geval door Taalhuizen (bibliotheek en lokale organisaties waar zij mee samenwerken). Voor de gemeente Leusden geldt dat, middels de subsidieregeling Volwasseneneducatie 2025 – 2028, aanbieders van non-formele volwasseneneducatie subsidie aan kunnen vragen om passend aanbod te realiseren voor laaggeletterde inwoners met Nederlands als tweede taal (NT2'ers).

4. Ontwikkelingen Lariks

a) Aanpakken en herstellen financiële knelpunten Lariks

In mei 2024 (in een apart raadsvoorstel) en in juli (via de kadernota) heeft uw raad ingestemd met extra structurele middelen voor Lariks. Dit was nodig om de financiële knelpunten op te lossen en ervoor te zorgen dat Lariks een sterke uitvoerende basis heeft om verder te transformeren. Een belangrijk uitgangspunt was om meer grip te krijgen op de financiën van Lariks en daarmee verrassingen in de toekomst te voorkomen. Dit hebben we gedaan door de sturing te verbeteren en via kwartaalrapportages en effectieve planning- en control (P&C) overleggen op tijd inzicht te krijgen in de bedrijfsvoering, zowel inhoudelijk als financieel.

De nieuwe werkwijze en structuur zijn inmiddels goed ingevoerd en vastgelegd. In de financiële commissie van uw raad is er uitleg gegeven over de inrichting van deze nieuwe structuur.

b) Werving van een nieuwe directeur

Het contract van de interim-directeur loopt eind dit jaar af. Daarom is de Raad van Toezicht (RvT) voor de zomer begonnen met het wervingsproces voor een nieuwe directeur. Dit proces wordt begeleid door De Galan Groep. De gemeente heeft op eigen verzoek op twee belangrijke momenten meegedaan aan dit proces:

- Bij het opstellen van het profiel van de nieuwe directeur (voor de zomer)
- Als adviseur in de selectiecommissie tijdens de eerste gespreksronde van de kandidaten (in september)

De uiteindelijke benoeming van de nieuwe directeur/bestuurder is de verantwoordelijkheid van de Raad van Toezicht. De RvT heeft onze betrokkenheid in het proces gewaardeerd en onze inbreng meegenomen in de besluitvorming.

c) Toekomstige ontwikkelingen bij Lariks

In het zorglandschap zijn er ontwikkelingen die op korte termijn vragen om verdere investeringen in Lariks. Denk hierbij aan de Hervormingsagenda Jeugd en het Toekomstscenario Jeugd- en gezinsbescherming. Een belangrijk uitgangspunt in deze ontwikkelingen is dat lokale teams een brede analyse moeten maken en zelf passende (basis)hulp moeten kunnen bieden. Daarnaast krijgen lokale teams een nieuwe taak: het oppakken van complexe casussen rondom (on)veiligheid binnen gezinnen. Deze relatief

nieuwe taak vraagt om meer expertise en capaciteit, omdat lokale teams langer betrokken blijven bij gezinnen.

Daarom zijn we van plan om vanaf 2025 structureel extra FTE toe te voegen aan Lariks, waaronder een gedragswetenschapper en specifieke expertise op het gebied van veiligheidsvraagstukken. Een deel van deze taken werd voorheen uitgevoerd door Samen Veilig Midden Nederland (SAVE).

We verwachten dat hiervoor geen extra financiële middelen nodig zijn, omdat we middelen vanuit budget SAVE verschuiven naar budget Lariks. Met andere woorden: een verschuiving binnen de bestaande zorgbudgetten en de middelen volgen de taken.

5. Cliëntervaringsonderzoek Wmo 2023

Onderzoeksbureau Research2Evolve heeft ook dit jaar het cliëntervaringsonderzoek Wmo uitgevoerd voor de gemeente Leusden. In het bijgevoegde document vindt u de resultaten van het onderzoek. Inwoners van de gemeente Leusden die in 2023 een nieuwe of herhaalbeschikking voor een Wmo-voorziening ontvingen, zijn uitgenodigd om deel te nemen aan dit onderzoek.

De kwaliteit van de geboden hulp wordt door de meeste inwoners als zeer goed, goed of voldoende ervaren. Slechts een klein percentage beoordeelt de hulp als slecht (2%) of zeer slecht (1%). Verder valt op dat inwoners over het algemeen goed weten waar ze terecht kunnen, snel geholpen worden en zich serieus genomen voelen. De scores voor de ontvangen hulp zijn vergelijkbaar met die van voorgaande jaren, waarbij opvalt dat zowel het aanvraagproces, het verstrekken van voorzieningen, als de verleende diensten hoger worden gewaardeerd dan vorig jaar.

Opvallend is ook dat 40% van de mantelzorgers geen vorm van mantelzorgondersteuning ontvangt. Dit percentage daalt de laatste jaren geleidelijk. Wat betreft de inzet van een onafhankelijke cliëntondersteuner, heeft 15% van de deelnemers hier gebruik van gemaakt. Een kwart van de deelnemers geeft aan niet geïnformeerd te zijn over de mogelijkheid van een cliëntondersteuner, terwijl 23% aangeeft dat dit niet nodig was, omdat zij al voldoende ondersteuning kregen vanuit hun eigen netwerk. Deze cijfers laten een stabiel beeld zien in vergelijking met voorgaande jaren.

Met vriendelijke groet,
Het college van burgemeester en wethouders,

R.B. van den Brink
directeur – secretaris

G.J. Bouwmeester
burgemeester

Bijlage(n): Cliëntervaringsonderzoek Wmo 2023

